

Κυριακή 24η Μαΐου 2026

Κυριακή τῶν Πατέρων.

(Ἰω. 17, 1 – 13).

«...τά ρήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καί αὐτοί ἔλαβον, καί ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρά σου ἔξῆλθον» (Ἰω. 17, 8)

Βρισκόμαστε σήμερα στήν ἕκτη Κυριακή ἀπό τή μεγάλη καί λαμπροφόρο ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως. Εἴμαστε σέ μία ἡμέρα, ἡ ὁποία στέκει ὀρόσημο ἀνάμεσα στήν ἑορτή τῆς Ἀναλήψεως, πού προηγήθηκε, καί στήν ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς, πού ἔπεται. Κατά τή σημερινή Κυριακή ἡ Ἐκκλησία προβάλλει τούς θεοφόρους κήρυκες τῆς θεανθρωπότητας τοῦ Ἰησοῦ, τούς ἁγίους 318 Πατέρες τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Εἶναι οἱ πρόμαχοι τῆς Ὁρθοδοξίας, τά πρότυπα τῆς ὀρθοπραξίας, τά μυρίπνοα καί εὐλάλα στόματα τῆς ἀληθείας. Εἶναι αὐτοί πού

μᾶς ἔδωσαν νά καταλάβουμε ὅτι ὁ Χριστός εἶναι τέλειος Θεός καί τέλειος ἄνθρωπος, ὁ μόνος Σωτήρας καί Λυτρωτής τοῦ κόσμου.

Μαζί μέ τούς ἁγίους Πατέρες σήμερα στεκόμαστε δίπλα στόν Χριστό καί ἀφουγκραζόμαστε τήν Ἀρχιερατική προσευχή Του. Τόν ἀκοῦμε νά ἀπευθύνεται στόν Θεό Πατέρα καί νά Τοῦ ὁμιλεῖ γιά τούς μαθητές Του, ὄχι μόνον τούς δώδεκα ἀλλά γιά τούς μαθητές ὅλων τῶν ἐπερχόμενων γενεῶν καί αἰώνων. Ἀνάμεσα στά ἄλλα ὁ Χριστός λέγει: «...τά ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καί αὐτοί ἔλαβον, καί ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρά σοῦ ἐξῆλθον». Ὁ Κύριος ὁμολογεῖ πρός τόν Πατέρα Του ὅτι αὐτά πού παρέλαβε ἀπό Ἐκεῖνον, δηλαδή τή σοφία, τή γνώση καί τό θέλημα, τά παρέδωσε στους μαθητές Του. Οἱ μαθητές τά παρέλαβαν ὅλ' αὐτά. Δέν τά πέταξαν. Δέν τά ξέχασαν. Δέν τά ἀρνήθηκαν. Τά παρέλαβαν καί κατάλαβαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ

ἀπεσταλμένος Μεσσίας ἀπό τόν Θεό Πατέρα μέ σκοπό τή σωτηρία τοῦ κόσμου. Αὐτή τή γνώση καί αὐτή τήν ἐμπειρία οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι τή μεταλαμπάδευσαν στους διαδόχους τους καί σέ ὀλόκληρη τήν Ἐκκλησία. Αὐτά τά «ρήματα» τοῦ Θεοῦ παρέλαβαν καί οἱ 318 Πατέρες τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί τά παραδίδουν σ' ἐμᾶς σήμερα, γιά νά τά δώσουμε κι ἐμεῖς μέ τή σειρά μας στά δικά μας παιδιά.

Αὐτή ἡ παραλαβή καί παράδοση τοῦ θείου θελήματος καθιστᾷ κάθε πιστό «Πατέρα» τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ πατρότητα δέν εἶναι κάτι πού ἀφορᾷ μόνον τούς κληρικούς. Ἡ πατρότητα ἐπίσης δέν ἀφορᾷ μόνον τούς ἄντρες. Πατρότητα μπορούμε νά ἔχουμε ὅλοι, ἀνεξάρτητα ἀπό τό φύλο καί ἀπό τό ἄν χειροτονηθήκαμε. Ἡ πατρότητα μέσα στήν Ὁρθοδοξία δέν ἔχει τόν χαρακτήρα τῆς ἐξουσίας. Ἡ πατρότητα εἶναι διακονία. Ὡς διακονία ἔχει τρία χαρακτηριστι-

κά γνωρίσματα. Ἔχει τή γονιμότητα, ἔχει τήν ἐνότητα καί ἔχει τήν καθαρότητα.

Πνευματικός πατέρας μέσα στήν Ἐκκλησία καθίσταται τό πρόσωπο πού γεννάει πνευματικά παιδιά. Πατέρας εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού παραλαμβάνει τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ καί τά «ρήματα» αὐτοῦ τοῦ Λόγου καί τά μεταλαμπαδεύει στούς ἄλλους. Πατέρας εἶναι τό πρόσωπο πού δέν ἐφησυχάζει στά προσόντα, στά χαρίσματα καί στίς γνώσεις του, ἀλλά μέ ἱερό ἐνθουσιασμό καί μέ ἀκατάβλητο φρόνημα προσπαθεῖ νά μοιράσει τόν θησαυρό τῆς πίστεως σέ ὅσους πεινοῦν καί διψοῦν γιά τήν ἀλήθεια. Ἡ γέννηση ἐνός πνευματικοῦ παιδιοῦ σημαίνει εὕρεση τοῦ χαμένου ἀνθρώπου, διακριτική προσέγγιση, ἀγαπητική φροντίδα, συνεχῆ καλλιέργεια τῆς ψυχῆς, καθοδήγηση στό μονοπάτι τῆς θεογνωσίας καί μέριμνα γιά τήν πνευματική ἐνηλικίωση τοῦ νεογέννητου μέλους στό Ἐκκλησιαστικό Σῶμα. Ἡ πνευματική πατρότη-

τα ἔχει τόν πόνο τοῦ τοκετοῦ, διότι ἓνας ἄνθρωπος γεννιέται μέσα στήν ἀλήθεια μετά ἀπό σφοδρή πάλη μέ τό κακό. Ἔχει, ὅμως, καί τή χαρά τοῦ θριάμβου, διότι ἓνας ἄνθρωπος ἔσπασε τά δεσμά τοῦ ψεύδους καί γεννήθηκε στό φῶς καί στήν προοπτική τῆς σωτηρίας. Κάθε πιστός ἔχει καθῆκον νά γεννάει πνευματικά παιδιά, καθώς μοιράζεται τή ζωή τοῦ Εὐαγγελίου μέ ἐκεῖνα. Ἐάν κάποιος ἔχει πνευματική στειρότητα, θά πρέπει νά ἀναλογιστεῖ πόσο σωστή εἶναι ἡ σχέση του μέ τόν Θεό. Ἡ σωστή σχέση μέ τόν Θεό πάντοτε θέλγει καί ἄλλους ἀνθρώπους στό νά μιμηθοῦν καί νά δοκιμάσουν αὐτή τή σχέση καί ἐκεῖνοι. Ἐάν ἡ ζωή τοῦ πιστοῦ δέν εἶναι ἀξιομίμητη, τότε εἶναι ἀκαρπη.

Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἐπίσης κάθε ἄνθρωπος πού ἐργάζεται φιλότιμα γιά τήν ἐνότητα τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Τά «ρήματα» πού ἔδωσε ὁ Θεός Πατέρας στόν Υἱό Του, τά ὁποῖα Ἐκεῖνος μέ τή σειρά Του τά δίνει

στούς δικούς Του μαθητές, έχουν ως κύριο περιεχόμενο τήν ενότητα και τήν αγάπη. Κάθε πιστός, ως γνήσιος μαθητής τοῦ Χριστοῦ, φυλάσσει μέ προσοχή τήν αγάπη γιά τούς ἄλλους. Ἔτσι ἐργάζεται φιλότιμα στό ὄνομα αὐτῆς τῆς αγάπης ἐναντίον κάθε διχασμοῦ καί σχίσματος. Ἡ πνευματική πατρότητα ἀπονέμεται σέ κάθε πιστό πού δέν διχάζει τήν ἐκκλησιαστική κοινότητα. Ὁ ἄνθρωπος πού γεννάει ἄλλους ἀνθρώπους μέσα στό Εὐαγγέλιο τούς κρατάει ὀργανικά δεμένους μεταξύ τους. Ὅπως ἕνας καλός πατέρας δέν διχάζει τά παιδιά του, ἔτσι καί ὅποιο πρόσωπο φέρει τήν πνευματική πατρότητα δέν διχάζει τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀγωνίστηκαν νά φυλάξουν τήν ενότητα τῆς πίστεως. Στιγμάτισαν τήν αἵρεση, ὄχι γιά νά χωρίσουν τούς πιστούς σέ παρατάξεις ἀλλά ἐπειδή ἡ αἵρεση ἀποκόπτει τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν κοινωνία μέ τόν ἀληθινό Θεό. Ὁ αἰρετικός ἀναπτύσσει μία δική του ἄποψη γιά τόν Θεό.

Στήν πραγματικότητα σκοτώνει μέσα του τόν ἀληθινό Θεό καί πλάθει ἕναν ἄλλο δικό του, σύμφωνα μέ τόν ἐγωισμό, τή λογική καί τά πάθη του. Ὁ αἵρετικός γίνεται ἕνα καρκίνωμα τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, τό ὁποῖο μπορεῖ νά μολύνει τά ὑπόλοιπα μέλη αὐτοῦ τοῦ σώματος. Ἔτσι οἱ πατέρες προχωροῦν στήν ἀποκοπή τοῦ αἵρετικοῦ ἀπό τό σύνολο τῶν πιστῶν, ὄχι ἀπό μισαλλοδοξία καί ἀντιπάθεια ἀλλά ἀπό ἀγάπη καί ποιμαντική μέριμνα γιά τά ὑπόλοιπα ὑγιῆ μέλη. Πέρα, ὅμως, ἀπό τήν αἵρεση γιά κανέναν ἄλλο λόγο δέν πρέπει νά πληγώνεται ἡ ἐνότητα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος. Ὅποιος δουλεύει διχαστικά μέ τήν κατάκριση, τόν σχολιασμό, τόν στιγματισμό καί τόν σκανδαλισμό τῶν ἄλλων, ποτέ δέν πρόκειται νά λάβει τήν πνευματική πατρότητα ὡς χάρισμα καί δῶρο τοῦ Θεοῦ.

Τέλος, πατέρας τῆς Ἐκκλησίας εἶναι κάθε πιστός πού ἀγωνίζεται γιά τήν καθαρότητα τοῦ βίου καί τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους. Σήμερα,

ζοῦμε σέ μιά ἐποχή βαθιάς ἠθικῆς κρίσης. Τά πάντα γκρεμίζονται. Καθώς ἡ ἀνηθικότητα κυβερνάει τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων καί καθοδηγεῖ τίς κοινωνίες, εἶναι τιτάνιο τό ἔργο τῆς διακήρυξης τοῦ σωστοῦ. Ἡ ὑπόδειξη τοῦ λάθους, τό ξεμπρόστιασμα τῆς ἀμαρτίας, ἡ φανέρωση τοῦ κακοῦ ἀπαιτεῖ πολύ κόπο. Οἱ ἄνθρωποι ἔχασαν τόν ἠθικό καί πνευματικό τους προσανατολισμό. Κατρακυλοῦν στόν κατήφορο τῆς ἀνηθικότητας, ἀλλά νομίζουν ὅτι βαδίζουν σωστά καί μάλιστα καυχοῦνται γιά τή βρωμιά τους. Μόνον τό πρόσωπο πού διαθέτει τήν ἀγάπη καί τήν ὑπευθυνότητα ἐνός πατέρα μπορεί νά ξεχωρίσει τό σωστό ἀπό τό λάθος, τό ἠθικό ἀπό τό ἀνήθικο. Αὐτό τό πρόσωπο θά ὑποδείξει τό σωστό περισσότερο μέ τή ζωή καί τό παράδειγμά του καί λιγότερο μέ τά λόγια του. Οἱ Ἅγιοι ἔγιναν πατέρες πρῶτα μέ τήν καθαρότητα τοῦ βίου τους καί ὕστερα μέ τίς ὁμορφες διδασκαλίες τους.

Σήμερα ὁ Κύριος λέγει στήν Ἀρχιερατική Του προσευχή: «...τά ρήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καί αὐτοί ἔλαβον, καί ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρά σοῦ ἐξῆλθον». Οἱ γνήσιοι πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καί μαθητές τοῦ Ἰησοῦ παραλαμβάνουν τά «ρήματα» τοῦ Κυρίου καί τά μοιράζουν στούς ἀνθρώπους. Δίνουν τήν πολύτιμη εἶδηση ὅτι ὁ Θεός ὡς τέλειος ἄνθρωπος καί ταυτόχρονα τέλειος Θεός βρίσκεται στόν κόσμο καί θέλει νά μᾶς προσλάβει καί νά μᾶς κάνει κατά χάριν θεούς. Γεννοῦν καινούργιους πιστούς μέ τή γονιμότητα τῆς ἀγάπης τους, μέ τήν καθαρότητα τῆς ζωῆς τους, μέ τήν ἐνότητα τοῦ κηρύγματός τους. Ὅλοι εἴμαστε ταγμένοι νά γίνουμε σάν κι ἐκείνους πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Μακάρι μέ τόν ἀγῶνα μας νά καταφέρουμε νά προστεθοῦμε σ' αὐτή τήν ἐνδοξη, χρυσή σκυταλοδρομία, πού θά μᾶς ὀδηγήσει στό φῶς καί στή χαρά τοῦ Παραδείσου. Ἀμήν.